

Handwritten signature

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет медичний
Кафедра інфекційних хвороб

ЗАТВЕРДЖУЮ
проректор з науково-педагогічної роботи
Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ
(01) вересня 2024 р.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Факультет медичний, курс 6
Інфекційні хвороби
Змістовний модуль 2, 3

Затверджено

Засіданням кафедри інфекційних хвороб Одеського національного медичного університету

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри Тетяна ЧАБАН

Розробники: Т.В. Чабан д-р мед. наук, професор; Л. М. Скрипник канд. мед. наук, доцент; К. М. Усиченко канд. мед. наук, доцент; О. А. Герасименко канд. мед. наук, доцент; О. В. Павленко канд. мед. наук, доцент; О. С. Сівірда канд. мед. наук, доцент; Н.В.Мовлянова канд. мед. наук, доцент; В.А. Гудзь канд. мед. наук, доцент; В. М. Бочаров асистент; Н. В. Верба асистент.

МОДУЛЬ 2

Тема 7: «Диференційна діагностика захворювань з діарейним синдромом: сальмонельоз, шигельоз, харчові токсикоінфекції, ботулізм»

Мета: Удосконалити знання здобувачів вищої освіти щодо основних захворювань інфекційної та неінфекційної патології, які можуть протікати з діарейним синдромом. Сформувати професійні уміння зі складанням плану обстеження хворих, проведення диференційної діагностики захворювань із синдромом діареї, для подальшого призначення лікування.

Основні поняття: Діарея, діарейний синдром – класифікація, етіологічні та патогенетичні фактори виникнення. Диференційна діагностика захворювань з діарейним синдромом: сальмонельозу, шигельозу, харчових токсикоінфекцій, ботулізму.

План

Теоретичні питання:

1. Особливості діарей різного генезу, їх класифікація та клінічні особливості.
2. Ступені зневоднення, критерії важкості захворювань з діарейним синдромом.
3. Диференційна діагностика гострих інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом діареї: сальмонельози, шигельоз, харчові токсикоінфекції, холера та ін.
4. Принципи надання невідкладної допомоги у випадку дегідратаційного шоку.
5. Обґрунтування попереднього та заключного діагнозу, призначення лікування з урахуванням форми, важкості перебігу та періоду хвороби, складання плану протиепідемічних заходів в осередку інфекції;
6. План обстеження хворого та методи специфічної та неспецифічної діагностики діарейного синдрому, діагностика носійства кишкових інфекцій.
7. Етіотропна терапія при кишкових інфекціях: препарати, дози, шлях введення, тривалість призначення.
8. Патогенетична та симптоматичної терапія у хворих на кишкові інфекції.
9. Правила виписки із стаціонару хворих кишкових інфекцій з діарейним синдромом.

Питання для самоконтролю:

1. Диференційна діагностика інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом гастроентероколіту.
2. Диференційна діагностика інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентероколіту.
3. Диференційна діагностика інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентериту.

4. Диференційна діагностика інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом коліту.
5. Методи лабораторної діагностики інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом гастроентероколіту.
6. Методи лабораторної діагностики інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентероколіту.
7. Методи лабораторної діагностики інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентериту.
8. Методи лабораторної діагностики інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом коліту.
9. Принципи лікування інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом гастроентероколіту.
10. Принципи лікування інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентероколіту.
11. Принципи лікування інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентериту.
12. Принципи лікування інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом коліту.
13. Принципи профілактики інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом гастроентероколіту.
14. Принципи профілактики інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентероколіту.
15. Принципи профілактики інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентериту.
16. Принципи профілактики інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом коліту.

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференціально – діагностичну таблицю клініко-лабораторних показників при захворюваннях з діарейним синдромом: сальмонельоз, шигельоз, харчові токсикоінфекції, ботулізм.
2. Скласти лікувально-профілактичну таблицю заходів при захворюваннях з діарейним синдромом: сальмонельоз, шигельоз, харчові токсикоінфекції, ботулізм.

Ситуаційні завдання для самоконтролю:

Задача 1

Хворий 22 років, захворів гостро 12 годин тому, коли після ознобу підвищилася температура до 38°C, з'явилася загальна слабкість, через кілька годин з'явився переймоподібний біль в нижніх відділах живота, а ще через 5

годин з'явилося часте бідне випорожнення з домішкою слизу і крові. З епіданамнезу встановлено, що за добу до захворювання хворий пив некип'ячене молоко, куплене на ринку. При ректороманоскопії: слизова дистального відділу товстого кишечника набрякла, гіперемована, є крапкові крововиливи.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 2

В інфекційне відділення поступив хворий зі скаргами на нудоту, переймоподібний біль в животі, часте випорожнення з домішкою слизу і прожилками крові. Добу тому їв сметану. Захворів гостро. Спочатку непокоїли біль в животі й озноб, потім приєднався понос. Температура тіла 39,4°C. Губи синюшні. Пульс ниткоподібний. Артеріальний тиск - 60/0 мм рт. ст. Живіт злегка здутий, болісний при пальпації товстої кишки. Запідозрена дизентерія.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Захворювання в дитячій установі почалися раптово через 2-3 години після вживання в їжу не підданого термічній обробці сиру. У всіх постраждалих була рясна багаторазова блювота, біль у животі, рідке випорожнення, блідість шкірних покривів, у деяких незначне (до 37,3°C) підвищення температури тіла.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 3

Хворий 18 років, студент, захворів гостро: слабкість, головний біль, запаморочення, переймоподібний біль по всьому животу, рідкий стул 3 – 5 раз за добу із слизом, без домішок крові. Температура нормальна. За добу до хвороби пив некип'ячене молоко. Одночасно захворіли ще два студенти. Об'єктивно: шкіра бліда. Язик вологий, обкладений білим нальотом. Серце та легені - без особливостей. Живіт м'який, болісний при пальпації в лівій клубовій області. Сигма не спазмована. Печінка та селезінка не пальпуються.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 4

Хвора 20 років, поступила на 1 день хвороби. Вночі раптово з'явилася блювота (4-5 разів), рідке, рясне випорожнення до 10 разів, озноб, переймоподібний біль в епігастрії. Об'єктивно: T-39°C, стан важкий, риси обличчя загострені, шкіра бліда, ціаноз носо-губного трикутника, пальців рук і ніг, судоми литкових м'язів. Тони серця глухі, P-120, ритмічний, слабкого

наповнення. АТ-80/40. Дихання везикулярне. Живіт здутий, болісний в епігастрії. Печінка і селезінка без змін. Напередодні їла м'ясний холодець.

Діагноз?

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 5

У хворого 20 років спостерігається постійна блювота, понос в вигляді «рисового відвару». Напередодні вживав до їжі невідомі спиртні напої та гриби. 3 дні тому знаходився в місцевості, де був спалах кишкової інфекції. Об'єктивно: температура 35,6°C, АТ не виявляється. Шкіра суха, бліда, пульс ниткоподібний, тони серця приглушені.

Діагноз?

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тиматичних схем, алгоритмів або таблиць сотосовно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малога, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140

2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). – К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. – 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 –1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. – New York. - 2017. – 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadraga, L.V. Pyra et al. — 4th edition К.: ВСВ «Медицина», 2020. – 240 с. С. 156
7. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. – Lviv: «Magnolia 2006», 2019. – 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. – К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. – 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview>.
2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.
5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

Тема 9: «Загальна характеристика гельмінтозів. Протозойні захворювання кишкового тракту: лямбліоз, балантидіаз»

Мета: Надати знання здобувачів вищої освіти щодо захворювання яке належить до антропопозних проіозойних хвороб з переважним функціональним порушенням дванадцятипалої кишки, інших органів травлення, яка у більшості людей має безсимптомний перебіг.

Основні поняття: Лямбліоз. Балантидіаз.

План

Теоретичні питання:

1. Клінічна класифікація лямбліозу.
2. Фактори патогенності лямбліозу?
3. Назвіть осіювні клінічні синдроми при лямбліозі.
4. Специфічна діагностика лямбліозу.
5. Укажіть основні етіотропні препарати для лікування лямбліозу.
6. Які препарати застосовують для патогенетичної та симптоматичної терапії лямбліозу?
7. Методи профілактики лямбліозу.
8. Клінічна класифікація балантидіазу.
9. Фактори патогенності балантидіазу?
10. Назвіть осіювні клінічні синдроми при балантидіазі.
11. Специфічна діагностика балантидіазу.
12. Укажіть основні етіотропні препарати для лікування балантидіазу.
13. Які препарати застосовують для патогенетичної та симптоматичної терапії балантидіазу?
14. Методи профілактики балантидіазу.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення лямбліозу та балантидіазу.
2. Яка актуальність лямбліозу та балантидіазу на сучасному етапі?
3. Назвіть осіювні характеристики лямблій та балантидій.
4. Етіологія та епідеміологія лямбліозу та балантидіазу.
5. Укажіть основні ланки патогенезу лямбліозу та балантидіазу.
6. Назвіть основні клінічні прояви лямбліозу та балантидіазу.
7. Які ускладнення можливі при лямбліозі та балантидіазі?
8. Укажіть метод специфічної діагностики лямбліозу.
9. Які препарати застосовують для лікування лямбліозу та балантидіазу?
10. Заходи профілактики лямбліозу та балантидіазу.

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференціально – діагностичну таблицю клініко-лабораторних показників при лямбліозі та балантидіазі.
2. Скласти лікувально-профілактичну таблицю заходів при лямбліозі та балантидіазі

Ситуаційні завдання для самоконтролю:

Задача 1

У мешканця сільської місцевості В'єтнаму, що працює на свинарській фермі, за останні 2 місяці з'явилося почастищення випорожнень, іноді з домішкою

крові, бурого кольору, значне схуднення, невелике збільшення печінки, у крові - анемія.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 2

У трьох працівників свинарської ферми в Лаосі, які звернулися за медичною допомогою, відзначається: погіршення апетиту, схуднення, біль у нижній половині живота, почастищення випорожнень по 4-6 разів на добу, наявність домішок крові та слизу.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 3

Хвора Н., 18 років, студентка, звернулася зі скаргами на зниження апетиту, неприємний запах з рота, періодичні болі в ділянці шлунка, відчуття тяжкості у правому підребер'ї після прийому жирної їжі, підвищене газоутворення, нестійкий стілець. Подібні скарги зберігаються протягом двох років. При огляді стан задовільний температура тіла 36,5°C. Шкіра та склери чисті, язик густо обкладений жовтувато-сірим нальотом, запах з рота. Живіт піддутий, чутливий в епігастрії, визначається бурчання при пальпації. Печінка збільшена на 2 см нижче від краю реберної дуги, симптом Ортнера слабопозитивний. Селезінка не збільшена. Вранці був кашцеподібний стілець.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 4

Хворий після перенесеної кишкової інфекції звернувся зі скаргами на зниження апетиту, неприємний запах із рота. При огляді стан задовільний, на шкірі – поліморфний рожевий висип. При пальпації: живіт безболісний, здутий, печінка та селезінка не збільшені, стілець нестійкий, схильність до запорів.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 5

Хворий звернувся зі скаргами, що за останні 3 дні відзначається температура тіла 37,4-37,8 ° C, зниження апетиту, відрижка при прийомі їжі, прискорений кашкоподібний стілець 4-5 разів на день з домішкою слизу та неприємним запахом. При огляді стан ближче до середньотяжкого, млявий. Шкіра суха, бліда, уртикарна висипка на шкірі щік і сідниць. Язик обкладений білим нальотом, у кутах рота заїди. При пальпації: живіт здутий, болісний у верхніх відділах, відзначається бурчання по ходу кишечника. Печінка та селезінка не збільшені.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тиматичних схем, алгоритмів або таблиць сотосовно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малога, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadruga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. — 240 с. С. 156

7. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. — 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. — Lviv: «Magnolia 2006», 2019. — 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. — К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. — 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій
Електронні ресурси
1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview>.
2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.
5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

Тема 10: «Кишковий ґерсиніоз та псевдотуберкульоз»

Мета: Удосконалити знання студентів щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клінічних проявів кишкового ґерсиніозу та псевдотуберкульозу; сформувати професійне вміння зі складання плану обстеження хворого на кишковий ґерсиніоз та псевдотуберкульоз (лабораторного та інструментального), складання комплексного плану лікування хворого та необхідних профілактичних заходів в осередках кишкового ґерсиніозу та псевдотуберкульозу.

Основні поняття: Кишковий ґерсиніоз, псевдотуберкульоз.

План

Теоретичні питання:

1. Клінічна класифікація ґерсиніозу.
2. Фактори патогенності ґерсиніозу?
3. Назвіть основні клінічні синдроми при ґерсиніозі.
4. Специфічна діагностика ґерсиніозу.
5. Укажіть основні етіотропні препарати для лікування ґерсиніозу.
6. Які препарати застосовують для патогенетичної та симптоматичної терапії ґерсиніозу?
7. Методи профілактики ґерсиніозу.
8. Клінічна класифікація псевдотуберкульозу.
9. Фактори патогенності псевдотуберкульозу?

10. Назвіть основні клінічні синдроми при псевдотуберкульозі.
11. Специфічна діагностика псевдотуберкульозу.
12. Укажіть основні етіотропні препарати для лікування псевдотуберкульозу.
13. Які препарати застосовують для патогенетичної та симптоматичної терапії псевдотуберкульозу?
14. Методи профілактики псевдотуберкульозу.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення ерсиніозу та псевдотуберкульозу.
2. Яка актуальність ерсиніозу та псевдотуберкульозу на сучасному етапі?
3. Назвіть основні характеристики ерсиніозу та псевдотуберкульозу. Етіологія та епідеміологія ерсиніозу та псевдотуберкульозу.
4. Укажіть основні ланки патогенезу ерсиніозу та псевдотуберкульозу.
5. Назвіть основні клінічні прояви ерсиніозу та псевдотуберкульозу.
6. Які ускладнення можливі при ерсиніозі та псевдотуберкульозі?
7. Укажіть метод специфічної діагностики ерсиніозу та псевдотуберкульозу.
8. Які препарати застосовують для лікування ерсиніозу та псевдотуберкульозу?
9. Заходи профілактики ерсиніозу та псевдотуберкульозу.

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

3. Скласти диференціально – діагностичну таблицю клініко-лабораторних показників при ерсиніозу та псевдотуберкульозу.
4. Скласти лікувально-профілактичну таблицю заходів при ерсиніозу та псевдотуберкульозу.

Ситуаційні завдання для самоконтролю:

Задача 1

Хвора 20 років захворіла гостро: з'явилися озноб, температура 38,6 ° С, нудота, 2-х кратна блювота, біль в припулковій і правій клубковій областях, рідкі випорожнення. На 2-й день хвороби доставлена ШМД в інфекційне відділення.

Об-но: стан тяжкий, Т тіла – 39,1°С. Лице гіперемійоване, набрякле, ин'екція судин склер. Язик покритий білим нальотом, кінчик його малинового

кольору. В ротоглотці – гіперемія слизової оболонки дужок, твердого піднебіння, задньої стінки глотки. Мигдалики рихлі, нальотів немає. Набряклість, гіперемія дистальних відділів рук та ніг, набряклість навколо великих суглобів, обмежена рухливість в цих суглобів через виражену болючість. Навколо суглобів поліморфна плямиста та уртикарна висипка. На бокових поверхнях тулубу, грудної клітини дрібно-плямиста висипка. Тони серця дещо приглушені, ритмічні, АТ – 90/65 мм.рт.ст. Над легенями везикулярне дихання. Живіт м'який, дещо здутий, печінка на 1,5см. виступає з-під ребра, селезінка не пальпується. Стільця не було 2 доби. Ан. крові: Ер. – 4,0 . 10¹²/л, НВ– 120г/л, Л – 18,6 x10⁹/л, п/я – 16%, с/я – 56%, е – 6%, л – 19%, м – 3%, ШЗЕ – 26 мм/год.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 2

Хворий 17 років звернувся до дільничного терапевта на 3 день хвороби із скаргами на головний біль, біль і відчуття дряпання в горлі, ломоту в суглобах і м'язах, загальну слабкість, підвищення температури тіла до 39,0° С, висип, пронос.

Об'єктивно: обличчя гіперемоване, судини склер розширені, склери субіктеричні. Слизова оболонка ротоглотки гіперемована, набрякла. На шкірі тулуба, кінцівок плямисто-папульозний висип. Лімфаденопатія. Язик обкладено білим нальотом, гіпертрофіровані сосочки. Пульс 98 / хв., АТ 110/60. Живіт помірно здутий, болісний в ілеоцекальній області.. Печінка на 2 см виступає з-під краю реберної дуги. Випорожння рідкі, 3 рази на добу.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 3

Хворий Т., 25 років, поступив у клініку на 3-й день захворювання з діагнозом „вірусний гепатит”. Захворів гостро: підвищилася температура тіла до 38,0°С. На 2-й день з'явилися однократне блювання, болі в животі, у колінних, литкових суглобах, надвечір – висипка. На 3-й день з'явилась жовтушність склер та шкіри, сеча стала темно-жовтого кольору.

Об-но: Помірна жовтушність шкіри та склер. На бокових поверхнях тулуба та навколо суглобів дрібноплямиста висипка на гіперемійованому фоні. Кон'юнктиви гіперемійовані, ін'єкція судин склер. Задня стінка глотки гіперемійована, зерниста. Язик обкладений сіруватим нальотом, малиновий по краю. В легенях без змін. Тони серця приглушені, ритмічні. Живіт м'який, при пальпації – болісний в правій здухвинній ділянці. Печінка виступає на 3 см з-під реберної дуги по середньо-ключичній лінії. Селезінка не пальпується. Стілець світліше звичайного забарвлення, сеча темно-жовтого кольору. Суглоби не змінені.

1. Попередній діагноз.

2. План обстеження.
3. Лікування.

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тиматичних схем, алгоритмів або таблиць сотосовно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadraga, L.V. Pyra et al. — 4th edition К.: ВСВ «Медицина», 2020. — 240 с. С. 156
7. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected К.: ВСВ «Медицина», 2017. — 128 с. С 69

8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. – Lviv: «Magnolia 2006», 2019. – 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. – К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. – 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій
Електронні ресурси
 1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview>.
 2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
 3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
 4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.
 5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

МОДУЛЬ 3

Тема 11: «Диференційна діагностика захворювань з синдромом жовтяниці. Клініко-патологічна характеристика жовтяниць: надпечінкової, печінкової, підпечінкової. Клініко-лабораторні синдроми: цитоліза, холестаза, мезенхімально-запальний.»

Мета: процеси обміну білірубіна, основні біохімічні показники при жовтяницях. Класифікація, етіологічні та патогенетичні фактори виникнення. Диференційна діагностика захворювань з синдромом жовтяниці.

Основні поняття: надпечінкова, печінкова, підпечінков жовтяниця. Синдроми: цитоліза, холестаза, мезенхімально-запальний.

План

Теоретичні питання:

1. Сучасне визначення жовтяниць;
2. Класифікація жовтяниць;
3. Основні клінічні прояви захворювань з синдромом жовтяниці;
4. Етапи обміну білірубіну;
5. Маркери вірусних гепатитів – інтерпретація показників.
6. Синдроми: цитоліза, холестаза, мезенхімально-запальний.
7. Основні показники специфічних та неспецифічних лабораторних методів досліджень при синдромі жовтяниці;
8. Провести диференційну діагностику захворювань з синдромом жовтяниці при інфекційній та соматичній патології;
9. Ознаки розвитку печінкової недостатності.

Питання для самоконтролю:

1. Пігментний обмін у здорової людини;
2. Пігментний обмін у хворого на жовтяницю;
3. Клінічна характеристика та класифікація жовтяниць;
4. Диференційна діагностика жовтяниць;

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференціально – діагностичну таблицю клініко-лабораторних показників при жовтяницях.
2. Скласти таблицю синдромальних особливостей при жовтяницях.

Ситуаційні завдання для самоконтролю:

Задача 1

Хворий 42 років, скаржиться на тупий біль у правому підребер'ї, слабкість, зниження апетиту, шкірний свербіж, жовтяницю. Хвороба почалася 1 місяць тому з тривалих артралгій, відвертання до їжі, сильної слабкості. Три тижні тому з'явилася жовтяниця, що зараз значно збільшилася. Температура 36,0°C. Місцями сліди розчосів. Пульс - 56 ударів за хв. Язик обкладений білим нальотом. Живіт м'який, болісний у правому підребер'ї. Печінка +3 см. Селезінка не збільшена. Загальний аналіз крові: лейкопенія, відносний лімфоцитоз, ШОЕ - 3 мм/годину.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 2

Хвора 23 років скаржиться на слабкість, поганий апетит, нудоту. Хворіє 2 тижні. Спочатку погіршився апетит, потім потемніла сеча. Через тиждень пожовтіли очі. 5 місяців тому одержувала гемотрансфузії в зв'язку з післяпологовою кровотечею. Об'єктивно: жовтяничні склери, шкіра субіктерична. Печінка збільшена на 1,5 см. Білірубін крові 60 мкмоль/л, АЛАТ - 4,2 ммоль/л, тимолова проба 8 од. Високий вміст HCV-RНК (ПЛР), анти-HCV IgM (+), HBsAg (-). Поставлено діагноз вірусного гепатиту С.

Визначите фазу (період) хвороби.

Задача 3

Хворий знаходиться в інфекційному відділенні 6 днів. Захворів поступово: нудота, блювота, важкість в правому підребер'ї, темна сеча, ахолічне випорожнення, шкіра і склери жовтяничні. Печінка виступає на 3 см, середньої щільності, чутлива при пальпації. На 14-й день посилилася жовтяниця, з'явилося збудження, печінка зменшилася в розмірах (у реберної дуги), сухожилльні рефлексії підвищені, температура субфебрильна.

У зв'язку з яким ускладненням вірусного гепатиту погіршився стан хворого?

Задача 4.

Хворий 72 років, 8 місяців назад оперований з приводу аденокарциноми прямої кишки. Стан після радикальної операції значно покращився, однак 3 тижні тому стала поступово наростати слабкість, знизився апетит, через тиждень — анорексія, нудота, погіршення сну, артралгії, важкість в правому підребер'ї, потемніла сеча, потім з'явилася сверблячка шкіри. Білий кал і жовтяницю помітив два дні назад. При огляді: виражені симптоми інтоксикації, помірна жовтяниця, живіт при пальпації м'який, безболісний. Печінка збільшена на 5 см, ущільнена, край її рівний. Селезінка збільшена, м'яка. Л-3,9×09 г/л, ШОЕ-6 мм/годину.

Попередній діагноз?

Задача 5.

Дитина М., 12 років, захворів гостро 5 днів тому. Підвищилася температура до 39°C, погіршився апетит. Через 2 дні приєдналася нудота, блювота, потемніла сеча. В школі, де вчиться дитина, захворіли ще 2 учні. Об'єктивно: температура нормальна, пульс -70 ударів за 1 хв. Склери та шкірні покриви злегка іктеричні. Живіт м'який, безболісний. Печінка +3 см, край закруглений. Селезінка + 1,5 см. Сеча темна. Випорожнення кашкоподібне, без домішок. Який діагноз найбільш вірогідний?

Задача 6.

Наводимо особливості одного з вірусних гепатитів (ВГ). Механізм передачі вірусу – фекально-оральний, при ведучій ролі водного шляху інфікування. Вибуховий характер спалахів з переважним ураженням осіб віком 15 – 29 років, у яких є антитіла до ВГА. Незвичайно висока летальність майже виключно у вагітних. Виявляється велика частота холестатичних змін в пунктатах печінки. Виражений нирково-печінковий синдром, навіть у чоловіків.

Що це за гепатит?

Задача 7.

Хворий Д., 45 років, поступив у лікарню з діагнозом гострий вірусний гепатит В (HBsAg+), жовтянична форма, середньоважкий перебіг. Обстежений в поліклініці: АЛАТ – 3,2 мкмоль/л, тимолова проба – 5,2 Од, HBsAg +, аHBcIgM +, HBe +, загальний білірубін - 96 ммоль/л, прямий – 68.

Які препарати найбільш доцільно призначити при госпіталізації?

Задача 8.

Хворий Г., 25 років, поступив у лікарню з попереднім діагнозом хронічний вірусний гепатит С в стадії загострення, хронічна наркоманія. Рік тому переніс гострий вірусний гепатит С.

Які дослідження найбільш інформативні для підтвердження загострення цього захворювання:

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді

написання: реферативної роботи, складання тиматичних схем, алгоритмів або таблиць сотоосовно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малога, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadraga, L.V. Pyra et al. — 4th edition К.: ВСВ «Медицина», 2020. — 240 с. С. 156
7. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected К.: ВСВ «Медицина», 2017. — 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. — Lviv: «Magnolia 2006», 2019. — 220 p. P. 116

9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. – К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. – 420 с. С. 254

10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview>.

2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.

3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.

4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.

5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, не впевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.